

Política | Actualitzat el 12/05/2019 a les 19:05

Xavier Bru de Sala: «Valls és la darrera aposta de les antigues classes dominants»

L'exdirector general de Promoció Cultural considera que "Barcelona ha de recuperar l'esperit d'innovació i les apostes arriscades"

Xavier Bru de Sala | Adrià Costa

Barcelona és el gran baluard de Catalunya. El seu tremp rebel i agosarat és una de les seves potencialitats. Però Barcelona, que és a les portes d'unes eleccions municipals (<https://www.naciodigital.cat/municipals>), necessita un projecte i s'ha de rellançar. Això és el que proposa Xavier Bru de Sala, que ha publicat recentment *Barcelones* (Tibidabo), on invoca elogia l'esperit transgressor d'ela gran encisera.

Escriptor i poeta, exdirector general de Promoció Cultural, va ser el primer president del CONCA. Com a home de teatre, ha versionat grans clàssics com *El misantrop* i *Cyrano de Bergerac*. Amb ell hem conversat sobre l'estat de la ciutat, la urgència d'un nou projecte i el paper jugat històricament per una classe dominant que no ha sabut ser dirigent.

- Barcelona és el gran èxit del catalanisme?

- Jo diria que més que del catalanisme és l'èxit de tots els catalans. És el que fa possible el triomf del catalanisme i fins i tot la pervivència de Catalunya, de la seva llengua i cultura. Amb un

artefacte urbà més modest, això hauria estat pràcticament impossible. Barcelona és el baluard i la plataforma de llançament de Catalunya com a país. Això no ho hem de perdre de vista en cap moment. A Madrid ja ho han descobert, ja saben que "el problema" és Barcelona. Si Barcelona és petita, ja han guanyat.

- Enfrontar Catalunya i Barcelona és un greu error?

- Totalment. Posaré un símil futbolístic. Hi ha gent que pensa que Barcelona és centralista i el Barça és una meravella. Digueu-me una ciutat petita que tingui un club que estigui entre els primers del món. Cal una ciutat potent per tenir un club d'aquesta força. Si comparem i mirem el mapa de la llum de nit i veurem que on acaba Madrid, comença la foscor. Perquè Madrid ha desertitzat el seu entorn. A part de xuclar de tot Espanya, i especialment de la vessant mediterrània. Barcelona, en canvi, ha vivificat Catalunya. Si el mapa de l'altiplà central espanyol fos semblant al de la gran plana alemanya, Espanya seria un país amb seixanta o setanta milions d'habitants, tot seria indústria i hi hauria una xarxa de comunicacions com l'alemanya.

"Madrid ha desertitzat el seu entorn mentre que Barcelona ha vivificat Catalunya"

- I això quina explicació té?

- Que Madrid ha optat per fer-se forta a qualsevol preu. Però no al preu de la industrialització. El capitalisme espanyol es caracteritza bàsicament per ser antiindustrial. Per això el país és tan poc productiu i el centre d'Espanya és tan despoblat. El capital financer és el que més els agrada.

Xavier Bru de Sala Foto: Adrià Costa

- Falta un projecte a Barcelona?

- Barcelona s'ha de relançar. El passat l'hem de donar per bo, inclosos aquests darrers anys en què s'ha volgut posar l'accent en el vessant social. Però un ajuntament per si sol no pot revertir una situació social de desigualtat. A Viena, gairebé la meitat dels habitatges són de lloguer regulat i protegit. D'aquests, la meitat són de propietat pública i l'altra meitat, aproximadament, d'entitats i fundacions. Però Viena va engegar aquesta política fa cent anys.

- En algun moment ha dit que Barcelona ha caigut en mans dels funcionaris.

- Hem deixat de ser imaginatius. A aquesta ciutat li van imposar, sortosament, la quadrícula de Cerdà, que no respon a l'esperit català.

- Per què no?

- Perquè nosaltres som més esbojarrats. I es va imposar el Pla de l'Eixample perquè Madrid el va rebutjar. Barcelona, què és, a banda de l'empori medieval? Doncs és la quantitat d'edificis modernistes sobre una quadrícula. Això, aquesta paradoxa, és Barcelona. Però la ciutat s'ha de sacsejar. Tenim una administració més o menys eficient, però no tenim uns administradors preocupats més enllà del seu entorn immediat. Jo no soc gaire partidari del Noucentisme, però el funcionari noucentista estava al servei del país. L'administració és massa lenta, pesada, costosa.

Xavier Bru de Sala Foto: Adrià Costa

- Aquest esperit continua viu?

- Sí. Avui, abans de les eleccions municipals, si mirem el consistori, el 70% està en contra de l'establishment. Si sumem tots els independentistes i els comuns, hi ha una majoria clara enfront els constitucionalistes. Què es fa amb aquests vots? A vegades, decebre o allunyar l'esperança.

- Què li ha passat a Colau?

- El més positiu ha estat ressuscitar aquest esperit rebel i insistir en la justícia social. Cap dels seus successors ho desatendrà. El mateix Trias va dir un dia que ell era més socialdemòcrata que els alcaldes Clos i Hereu, i probablement era veritat. D'altra banda, passar de la manifestació a l'alcaldia és complicat. Com ho és passar del periodisme i de l'alcaldia d'una ciutat endreçada com Girona a la presidència de la Generalitat. O passar del Born a Palau. Hem de buscar un equilibri.

- En l'inici de la campanya municipal, no veu algun projecte engrescador per Barcelona?

- Mai em miro els programes, escolto els candidats. Hi ha candidats que connecten amb l'esperit rebel i d'altres que en són contraris. N'hi ha que pensen que l'Ajuntament ha de ser un motor i n'hi ha que creuen que ha de ser un llast, que són els hereus de la classe dominant, no pas dirigent, que es va imposar a Barcelona l'any 1939. Això s'ha acabat.

- En què es diferencia una classe dominant d'una classe dirigent?

- En què una classe dirigent es preocupa també de les altres classes. Però no la tenim. Aquí, les classes dirigents van canviant de cavall per recuperar el seu domini. Franco els devia molt. El primer alcalde franquista, Mateu, va ser un dels grans financers de Franco, per indicació de Cambó. És una classe amb una ínfima sensibilitat social i una mínima sensibilitat catalana. La prova és que la Catalunya que es desperta en les primeres eleccions, la que sorgeix de l'Assemblea de Catalunya, aplega l'esquerra i el catalanisme, junt amb un sector de l'Església. Pedralbes no hi és. És una classe autista que després, un dia aixeca el dit, fa el pont aeri i veu que a Madrid li fan el mateix cas que als independentistes. Això ha de ser molt frustrant. El que caldria plantejar-se és si la mesocràcia pot liderar un país.

Xavier Bru de Sala Foto: Adrià Costa

- Manuel Valls és una alternativa?

- Valls és l'última aposta de les antigues classes dominants. I és rocambolesca, el que vol dir que no hi ha projecte polític. L'última aposta dels qui primer van apostar per CiU i PP, després van veure que Pasqual Maragall no era tan dolent i que no vivia tan lluny dels seus barris, i en un primer moment van donar el seu suport a Artur Mas i després li van retirar. Aleshores es queden orfes. Creien que aquest suport comptava per alguna cosa, i ja no comptava. Més tard van donar suport a Ciutadans, pensant que Ciutadans triomfava perquè ells el finançaven. I no, triomfava perquè encara hi ha gent que té una identitat espanyola i està en contra de la independència. Enorgullits pel seu suposat èxit, van recórrer a Manuel Valls.

"La classe dominant sempre ha preferit cridar l'exèrcit espanyol que un pacte amb els treballadors catalans"

- Li veu opcions?

- En absolut. Valls ni funciona ni funcionarà. Ja ho saben ells. La classe dominant que Joan Maragall volia que fos una classe dirigent, a partir de la Setmana Tràgica, quan topa amb problemes, recorre a l'exèrcit espanyol. El famós pactisme català es converteix en una guerra civil i Montjuïc esdevé un símbol del que encara es desconeix el que ha suposat de patiment per culpa d'una gent que veia més fàcil cridar l'exèrcit espanyol que optar per un pacte social amb els treballadors.

- Què s'ha d'esperar del nou consistori?

- Una majoria sòlida, consistent, i un pacte. Nosaltres som rebels i pactistes. Barcelona, a més, té una cosa: encara suscita adhesions entre sectors que són del tot contraris al procés. Això també s'ha d'aprofitar. És el cas d'un Samaranch. Un exemple d'això és l'èxit de la Fira, aquesta col·laboració público-privada que ha creat una estructura forta. Som una de les fires importants d'Europa, després de les alemanyes.

- Ara el projecte és la capital global?

- La capital global i la ciutat exemple. En el sentit que no té només preocupacions de creixement sinó també per avançar cap a una ciutat que si no és modèlica, ho sembli. Rubén Darío s'avorria com una ostra a Madrid. Era un modernista, va venir a Barcelona i va veure un organisme viu. Ara, Madrid és una ciutat global, perquè té tota la força de l'Estat. Nosaltres hem de recuperar l'esperit d'innovació i les apostes arriscades. Connectant amb unes generacions noves d'empresaris, de petita i mitjana empresa, dedicats a consolidar les seves empreses i que la gent no coneix. Són gent preparada, escampada pel país, amb preocupacions àmplies. Ja parlaran, però necessiten temps per consolidar les seves empreses.

Xavier Bru de Sala Foto: Adrià Costa

- Com veu la competència amb Madrid?

- Nosaltres no tenim els recursos de Madrid. No tenim pressupost per això. I Catalunya ha de guanyar un milió i mig d'habitants. Mai una colònia més gran i potent que la metròpoli ha continuat sent dependent. Vam passar de sis milions a set i mig sense planificar-ho i sense excessius problemes.

- En quants anys?

- Com l'altra vegada, en deu o quinze anys. Hi ha molta gent amb ganes de venir. Tenim moltes coses: un sistema educatiu de qualitat, una sanitat molt bona, un transport públic de qualitat. Ves a París amb una maleta grossa... No es pot anar amb metro. A Barcelona hi ha poques estacions de metro que no estiguin preparades per a la mobilitat. Ens falten escoles amb l'anglès com a llengua vehicular i acceleració urbanística. Hi ha sòl. I d'aquest milió i mig, mig milió a Barcelona.

"No cediran en res que deslligui una mà de l'esquena de Barcelona, no els interessa Espanya, els importa Madrid"

- Com veu el context generat per les eleccions espanyoles?

- Amb un govern socialista de Pedro Sánchez a Madrid, aquí es poden bastir consensos sobre reivindicacions importants. El que no pot ser és tornar a fer el ridícul com van fer les entitats econòmiques amb l'acte a l'IESE reclamant coses i que l'Estat no en faci cas. Crec que amb consensos forts es poden assolir objectius importants, algunes inversions. No ho veig factible pel que fa a l'aeroport. Tenen molt clar que no cediran en res que deslligui una mà de l'esquena de Barcelona, que és una manera de fer a Madrid més competitiva. Fan Espanya menys competitiva, però no els importa. No els interessa Espanya, els importa Madrid. Els importa Espanya com a idea, Madrid com a negoci.

- Com està la trilogia que estava preparant sobre Verdaguer, Maragall i Carner?

- La de Verdaguer ja està rodada i s'estrenarà aviat. S'ha fet amb una bona productora, que és Diagonal, i un bon director que és Lluís Maria Güell. Aquest Verdaguer és el Verdaguer que jo volia. He aconseguit posar d'acord TV3 i TVE perquè si no, no es podia finançar. És una història que tindrà impacte i ens ajudarà a fer una ficció que no sigui autista. Verdaguer és el primer rebel. El nen mimat de la burgesia. Gaudí és l'altre rebel. Verdaguer és protegit per una família que de seguida s'emparenta amb la dels protectors de Gaudí. Tenen en comú que són els darrers a oposar-se a l'abolició de l'esclavisme. Els Güell i els López. Quines casualitats! Uns mecenatges emblanquinadors.